

C/2023/1504

2023.12.18.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

az afrikai sertéspestis Unión belüli megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására
vonatkozó iránymutatásokról (az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások)

(C/2023/1504)

(EGT-vonatkozású szöveg)

Tartalomjegyzék

	<i>Oldal</i>
RÖVIDÍTÉSEK	3
FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	3
BEVEZETÉS	4
I. AZ AFRIKAI SERTÉSPESTISSEL KAPCSOLATOS FŐBB UNIÓS JOGSZABÁLYOK	4
II. TARTOTT SERTÉSFÉLÉK	5
1. Általános rész	5
2. A tartott sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló kiegészítő intézkedések	5
2.1. Figyelemfelhívás	6
2.2. Biológiai védelmi intézkedések	6
2.3. Sertésfélék szabadtéri tartása a II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben	6
2.4. A hatósági állatorvosok rendszeres látogatásai	6
2.5. A takarmányra vonatkozó kockázatértékelés	6
2.6. Mintavétel és tesztelés	7
III. VADON ÉLŐ SERTÉSFÉLÉK	7
1. Általános rész	7
2. A vadon élő sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló kiegészítő intézkedések	8
2.1. Csalizás	8
2.2. Biológiai védelmi intézkedések az érintett területeken és a vadászat során	8
2.3. A kulcsfontosságú adatok gyűjtése	9
2.4. Együttműködés	9
2.5. Kiselejtezés	9
2.6. „Fehér körzetek” létrehozása	9
2.7. Elkerítés	9
2.8. Vadászat	10
2.9. Passzív felügyelet, beleértve az elhullott vadon élő sertésfélék felkutatását és az állati testek kezelését	10
2.10. A fertőzött körzetekbe való korlátozott belépés	10
2.11. A tartós etetés korlátozása	10
2.12. Mintavétel és tesztelés	11
2.13. Csapdázás	11

3.	Intézkedések alkalmazása különböző területeken vagy korlátozás alatt álló körzetekben	11
3.1.	Potenciális intézkedések olyan területeken, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis, és amelyek nem határosak a korlátozás alatt álló körzetekkel	11
3.2.	Potenciális intézkedések olyan, az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. és II. mellékletében felsorolt, korlátozás alatt álló körzetekkel határos területeken, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis (beleértve az I. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket)	12
3.3.	Potenciális intézkedések az újonnan fertőzött körzetekben az afrikai sertéspestis felszámolása érdekében	12
3.4.	Potenciális intézkedések a nagy kiterjedésű fertőzött körzetekben az afrikai sertéspestis elleni védekezés érdekében	14
IV.	Az afrikai sertéspestis miatti régiókba sorolás földrajzi meghatározásának elvei és kritériumai az EU-ban	14
MELLÉKLETEK		
I. melléklet –	A tagállamokban folytatott figyelemfelkeltő kampányok fő üzenetei	18
II. melléklet –	Biológiai védelmi intézkedések a vadászok, valamint a vadon élő sertésfélék testének felkutatását és kezelését végző személyzet számára	21
III. melléklet –	A vadon élő sertésfélékből való mintavétel és a vadon élő sertésfélék testének eltávolítása az érintett tagállamokban	22
IV. melléklet –	A vadon élő sertésfélékre vonatkozó ajánlások összefoglalása a III. fejezetben leírtak szerint	23

RÖVIDÍTÉSEK

Ab	Antibodies (antitestek)
AHL	Az (EU) 2016/429 rendelet
ASF	African swine fever (afrikai sertéspestis)
Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások	Az afrikai sertéspestis Unión belüli megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására vonatkozó iránymutatások
ASFV	African swine fever virus (afrikai sertéspestis vírus)
Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet	A Bizottság (EU) 2023/594 végrehajtási rendelete ⁽¹⁾ az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról és az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről
EFSA	Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság
ELISA	Enzyme-linked immunosorbent assay (enzimhez kötött ellenanyag-vizsgálat)
EU	Európai Unió
EURL	EU Reference laboratory for ASF (az afrikai sertéspestist vizsgáló uniós referencialaboratórium) ⁽²⁾
EUVET	EU Veterinary emergency team (uniós állategészségügyi sürgősségi csoport) ⁽³⁾
FAO	Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete
GF-TAD	Global Framework for the Progressive Control of Transboundary Animal Diseases (az országhatárokon átterjedő állatbetegségek elleni progresszív védelem globális keretrendszere)
IPT	Immunperoxidáz teszt
NCST-k	Az afrikai sertéspestis Unión belüli terjedésének megakadályozását szolgáló, a vadon élő sertésfélékre vonatkozó nemzeti cselekvési tervek az afrikai sertéspestisről szóló rendelet 56. cikkében és IV. mellékletében meghatározottak szerint
WOAH	Állategészségügyi Világszervezet
PAFF	Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága
PCR	Polimeráz láncreakció
SGE on ASF	Standing Group of Experts on African swine fever (az afrikai sertéspestissel foglalkozó állandó szakértői csoport)

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Ezen iránymutatások alkalmazásában a következő fogalom meghatározásokat kell használni:

Csalizás: az a gyakorlat, amely során korlátozott mennyiségű takarmányt (például kukoricát) vagy más csalogatószert használnak a vadon élő sertésféléknek egy adott területre (a takarmány vagy más csalogatószerek elhelyezésére kijelölt területre) történő csalogatására, ahol aztán vadászhatók vagy befoghatók.

Kiselejtezés: a vadon élő sertésfélék leölése az állati test előkészítés nélküli ártalmatlanítása érdekében.

Csapdázás: a vadon élő sertésfélék csapdákkal történő befogása.

Vadon élő sertésfélék tartós etetése: az a gyakorlat, amely során egy adott területen hosszú időn keresztül takarmányt adnak a vadon élő sertésféléknek azzal a szándékkal, hogy támogassák ezen állatok populációjának túlélését vagy mesterséges növekedését.

⁽¹⁾ HL L 129., 2021.4.15., 1. o.

⁽²⁾ <https://asf-referencelab.info/asf/en/>

⁽³⁾ https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/veterinary-emergency-team_en

BEVEZETÉS

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatásokat a Bizottság és a tagállamok dolgozzák ki, és azok nem érintik az alkalmazandó uniós jogszabályokat. Csak az Európai Unió Bírósága rendelkezik illetékességgel az uniós jog értelmezésére.

Ez a dokumentum az e betegséggel kapcsolatos uniós és globális járványügyi helyzetre reagálva iránymutatást kíván nyújtani a tagállamoknak és/vagy az érdekelt feleknek az afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására vonatkozóan rendelkezésre álló eszközökkel kapcsolatban.

Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet hivatkozik ezekre az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatásokra:

- (5) preambulumbekzdés (az afrikai sertéspestis miatti, EU-n belüli régiókba sorolás földrajzi meghatározásának elveivel és kritériumaival kapcsolatban),
- az 59. cikk (3) bekezdésének b) pontja (valamennyi tagállam afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges tájékoztatási kötelezettségével kapcsolatban),
- a IV. melléklet c) pontja (az afrikai sertéspestis Unión belüli terjedésének megakadályozása érdekében a vadon élő sertésfélékkel foglalkozó nemzeti cselekvési tervekkel kapcsolatos minimumkövetelményekkel kapcsolatban).

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások:

- tájékoztatást nyújtanak a hatályos uniós jogi rendelkezésekről,
- szemléltetik az afrikai sertéspestis kezelésével kapcsolatos bevált gyakorlatokat, és ösztönzik alkalmazásukat,
- tanácsot adnak az afrikai sertéspestis Unión belüli megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló (az uniós jogszabályokban nem meghatározott) egyedi intézkedésekkel kapcsolatban,
- tartalmazzák az afrikai sertéspestis miatti, EU-n belüli régiókba sorolás földrajzi meghatározásának elveit és kritériumait.

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások a tagállamok vagy régiók igényeihez igazíthatók az egyes tagállamok által végzett kockázatértékelésekben (*) meghatározott különböző kockázati szintekre tekintettel, valamint az illetékes állategészségügyi és egyéb hatóságok struktúráját, a nemzeti jogszabályokat és az egyéb nemzeti vagy helyi szintű sajátosságokat figyelembe véve.

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások kidolgozására és szükség szerinti frissítésére a következők alapján került sor:

- nemzetközi szabványok (‡),
- tudományos értékelések (elsősorban az EFSA által benyújtottak szerint (¶)),
- a tagállamok és más országok bevált gyakorlatai és tapasztalatai, valamint az EUVET missziói és ajánlásai,
- egyéb releváns információk.

I. AZ AFRIKAI SERTÉSPESZTISSEL KAPCSOLATOS FŐBB UNIÓS JOGSZABÁLYOK

Az afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására vonatkozó legfontosabb uniós jogszabályokat az alábbi táblázat foglalja össze:

Szám	Cím	A jogi aktus fő célja	Megjegyzések
1.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (‡) (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes	Az állategészségügyre vonatkozó horizontális jogi keret az Unióban.	Állategészségügyi rendelet További információk a Bizottság honlapján:

(*) EFSA Journal 2018;16(11):5494.

(‡) <https://www.woah.org/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/>

(¶) <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/african-swine-fever>

(‡) HL L 84., 2016.3.31., 1. o.

Szám	Cím	A jogi aktus fő célja	Megjegyzések
	állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről		https://ec.europa.eu/food/animals/health/regulation_en A Bizottság számos, felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktust (*) fogadott el az új szabályok alkalmazandóvá tétele érdekében.
2.	A Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelete (9) (2019. december 17.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt betegségek megelőzésére és az e betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről	Intézkedéseket ír elő a betegségek hatósági gyanúja vagy megállapítása esetére, továbbá rendelkezik a korlátozás alatt álló körzetek (védőkörzetek/felügyeleti körzetek) és a fertőzött körzetek létrehozásáról, valamint az e körzetekből történő engedélyezett mozgásra vonatkozó tilalmakról és feltételekről.	A betegségmegelőzésre és a járványvédelemre vonatkozó kiegészítő szabályok. További információk a Bizottság honlapján: https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/diseases-and-control-measures_en
3.	A Bizottság (EU) 2023/594 végrehajtási rendelete (10) (2023. március 16.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról és az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről	Különleges járványvédelmi intézkedéseket ír elő az afrikai sertéspestis vonatkozásában (uniós körzeteknek az afrikai sertéspestisre való tekintettel történő kialakítására vonatkozó intézkedések), felsorolja uniós szinten az I., II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket (I. melléklet), továbbá a korlátozás alatt álló körzeteket – amelyek védő- és felügyeleti körzetekből állnak – és a fertőzött körzeteket (II. melléklet), harmonizált biológiai védelmi intézkedéseket ír elő egyes létesítményekre vonatkozóan (III. melléklet), valamint minimumkövetelményeket ír elő az NCST-k tekintetében (IV. melléklet).	Az afrikai sertéspestis elleni védekezésre szolgáló különleges járványvédelmi intézkedések (uniós körzeteknek az afrikai sertéspestisre való tekintettel történő kialakítására vonatkozó intézkedések). További információk a Bizottság honlapján: https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

II. TARTOTT SERTÉSFÉLÉK

1. Általános rész

A tartott sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzése, az ellene való védekezés és a felszámolása érdekében meghozandó intézkedéseket az I. szakaszban említett uniós jogszabályok határozzák meg.

2. A tartott sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló kiegészítő intézkedések

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások útmutatást nyújtanak arra vonatkozóan, miként lehet jobban végrehajtani a tartott sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló intézkedéseket, amelyeket adott esetben mérlegelni kell.

(8) https://food.ec.europa.eu/animals/animal-health/animal-health-law/delegated-and-implementing-acts_en

(9) HL L 174., 2020.6.3., 64. o.

(10) HL L 79., 2023.3.17., 65. o.

2.1. Figyelemfelhívás

Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet az állategészségügyi rendeletben meghatározott általános kötelezettségeket kiegészítő egyedi kötelezettségeket ír elő a következők szerint:

- egyedi tájékoztatási és képzési kötelezettségek az érintett tagállamokban (az afrikai sertéspestisről szóló rendelet 57. és 58. cikke),
- egyedi tájékoztatási kötelezettségek valamennyi tagállamban (az afrikai sertéspestisről szóló rendelet 59. cikke).

Az iránymutatások I. melléklete a különböző célközönségekre szabott kulcsfontosságú üzenetekkel és kommunikációs stratégiákkal foglalkozik. Ezek alapul szolgálhatnak ahhoz, hogy valamennyi tagállamban nemzeti figyelemfelkeltő kampányokat lehessen indítani.

Az afrikai sertéspestissel foglalkozó uniós állandó szakértői munkacsoport honlapján ⁽¹⁾ (GF-TAD-kezdemenyezés) az afrikai sertéspestisről szóló, különböző országokban használt kommunikációs anyagok gyűjteménye is elérhető.

2.2. Biológiai védelmi intézkedések

Az (EU) 2016/429 rendelet rögzíti a biológiai védelem általános fogalmát és fogalommeghatározását, és ezzel kapcsolatban bizonyos horizontális rendelkezéseket ⁽²⁾ tartalmaz.

Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet 16. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja és III. melléklete előírja, hogy az érintett tagállamok I., II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzeteiben található, tartott sertésfélékkel foglalkozó létesítményekben megerősített biológiai védelmi intézkedéseket kell végrehajtani bizonyos szállítmányok e rendelettel összhangban az illetékes hatóság által engedélyezett mozgása esetén.

Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet III. mellékletében előírt biológiai védelmi intézkedéseket is elő kell mozdítani valamennyi tagállamban, és azok a tartott sertésfélékkel foglalkozó más (az afrikai sertéspestisről szóló rendelet szerinti kötelezettségekkel nem rendelkező) létesítményekben (kivéve adott esetben a vágóhidakat) is alkalmazhatók az afrikai sertéspestis megelőzése, az ellene való védekezés és a felszámolása érdekében.

2.3. Sertésfélék szabadtéri tartása a II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben

Az afrikai sertéspestis vírusa terjedésének kockázata miatt ajánlott legalább a II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben korlátozni a sertésfélék szabadtéri tartását. Az illetékes hatóság által végzett kockázatértékelést követően az illetékes hatóság eseti alapon ⁽³⁾ dönthet a sertésfélék II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben történő szabadtéri tartásáról, az alábbiak alapján:

- megfelelő biológiai védelmi intézkedések (például kettős kerítés vagy egyetlen szilárd szerkezetű kerítés),
- a gazdaságokban vagy más létesítményekben (például körülhatárolt létesítményekben, beleértve az állatkerteket) végzett rendszeres, független és objektív biológiai védelmi értékelések átfogó standard protokollok alkalmazásával,
- adott esetben a szabadtéri sertéstartó gazdaságoknak a biológiai védelmi kockázatuk alapján történő esetleges értékelése vagy jóváhagyása az illetékes hatóságok által kezelt hatósági rendszerben.

2.4. A hatósági állatorvosok rendszeres látogatásai

Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet 16. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja a bizonyos szállítmányok korlátozás alatt álló körzeteiken belüli és azokon kívüli engedélyezett mozgása által érintett létesítmények rendszeres látogatásának gyakoriságát. Az afrikai sertéspestisre összpontosító és az érintett tagállam illetékes hatósága által végzett kockázatértékelés alapján, a vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban a hatósági állatorvosoknak rendszeres látogatásokat kell tenniük azokban a létesítményekben is, ahol a sertésféléket kizárólag saját fogyasztásra tartják.

2.5. A takarmányra vonatkozó kockázatértékelés

A takarmányból eredő kockázat alacsonyabbnak tekinthető ⁽⁴⁾, mint számos más fertőzési útvonal (például a fertőzött élő állatokkal való érintkezés és a moslékkal való etetés) által jelentett kockázat. Az EFSA azonosított egyes olyan takarmány-típusokat, amelyek kockázatot jelenthetnek az afrikai sertéspestis sertéstartó létesítményekben való megjelenése szempontjából, különösen azokban a régiókban, ahol a vadon élő sertésfélék fertőzöttek, de más kockázati útvonalak – például az élő házisertések mozgása, a sertésfélékből származó termékeket tartalmazó moslékkal való etetés vagy a vadon élő sertésfélék és a tartott sertésfélék közötti érintkezés lehetővé tétele – esetén nagyobb valószínűséggel van szükség kockázatkezelésre.

⁽¹⁾ <https://rr-europe.woaah.org/en/Projects/gf-tads-europe/standing-groups-of-experts-on-african-swine-fever-in-europe/depository-on-african-swine-fever/>

⁽²⁾ Például a 10., 55., 65. stb. cikk.

⁽³⁾ EFSA Journal 2021;19(6):6639.

⁽⁴⁾ EFSA Journal 2021;19(4):6558.

A házisertések esetében az afrikai sertéspestis potenciális forrásaként azonosították a helyben előállított, olyan területről betakarított szénát, szalmát vagy szemes terményt, ahol a vadon élő sertésfélékben jelen van az afrikai sertéspestis, a hasonló területről származó mezőgazdasági berendezések használatát vagy a sertések számára biztosított friss takarmányt, különösen azokban a létesítményekben, ahol a sertésféléket saját fogyasztásra tartják.

A takarmányipari vállalkozóknak megfelelő módon alkalmazniuk kell a takarmány-összetevőkkel való ellátás biztonságát garantáló hatékony nyomonkövethetőségi rendszereket és biológiai védelmi intézkedéseket, hogy kezeljék az afrikai sertéspestis vírusa terjedésének kockázatát.

Adott esetben az afrikai sertéspestissel fertőzött területekről származó takarmánytermékek és dúsítási vagy alományagok felhasználás előtti tárolása (0 °C feletti hőmérsékleten) csökkenti a vírus túlélésének kockázatát a mátrixban. Az illetékes hatóságnak egyedi helyzetekben figyelembe kell vennie a releváns szennyeződésmegelőzési és tárolási eljárásokat (például a tárolási időt, a kezelést vagy a hőmérsékletet), amelyek az afrikai sertéspestissel fertőzött területekről a nem fertőzött területekre szállított takarmányok potenciális vírusszennyeződésének csökkenését eredményezhetik.

Amennyiben a helyben betakarított szemes termény, fű és szalma használata (az érintett tagállam illetékes hatósága által végzett kockázatértékelés alapján) kockázatot jelent a helyi viszonyok között (különösen azokban a létesítményekben, ahol a sertésféléket kizárólag saját fogyasztásra tartják), az illetékes hatóságnak mérlegelnie kell a következő intézkedéseket:

- a) a friss fűvel vagy szemes terménnyel ⁽¹⁵⁾ való takarmányozás tilalma a tartott sertésfélék esetében, kivéve, ha azt a használat előtt legalább 30 napig kezelik az afrikai sertéspestis vírusának inaktiválása érdekében, vagy úgy tárolják, hogy a vadon élő sertésfélék ne férjenek hozzá;
- b) a szalma mint alom ⁽¹⁶⁾ tilalma a tartott sertésfélék esetében, kivéve, ha azt a használat előtt legalább 90 napig kezelik az afrikai sertéspestis vírusának inaktiválása érdekében, vagy úgy tárolják, hogy a vadon élő sertésfélék ne férjenek hozzá.

2.6. Mintavétel és tesztelés

A tartott sertésfélék esetében az afrikai sertéspestissel kapcsolatban végzett mintavételre és tesztelésre vonatkozó követelményeket az I. szakaszban említett uniós jogszabályok határozzák meg.

Abban az esetben, ha a tartott sertésféléket ugyanabban a létesítményben saját fogyasztásra vágják le, az afrikai sertéspestis vonatkozásában végzett mintavételt és tesztelést az illetékes hatóság utasításainak megfelelően kell elvégezni, legalább a korlátozás alatt álló körzetekben.

A minták begyűjtését, valamint a diagnosztikai módszerek technikáinak meghatározását, e módszerek validálását és értelmezését az (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽¹⁷⁾ 6. cikkével összhangban kell elvégezni, és adott esetben a következőket is figyelembe kell venni:

- az EURL honlapján közzétett iránymutatás ⁽¹⁸⁾, valamint
- az Állategészségügyi Világszervezet (WOAH) által kiadott, a szárazföldi állatoknál alkalmazott diagnosztikai vizsgálatokról és vakcinákról szóló kézikönyv ⁽¹⁹⁾.

III. VADON ÉLŐ SERTÉSFÉLÉK

1. Általános rész

A vadon élő sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzése, az ellene való védekezés és a felszámolása érdekében meghozandó intézkedéseket az I. szakaszban említett uniós jogszabályok határozzák meg.

A vadon élő sertésfélék fontos szerepet játszanak az afrikai sertéspestis terjedésében és tartós jelenlétében. A vadon élő sertésfélék ezen iránymutatásokban ajánlott megfelelő kezelését ⁽²⁰⁾ a következő helyeken kell elvégezni:

⁽¹⁵⁾ Amennyiben olyan területekről származik, ahonnan afrikai sertéspestist jelentettek.

⁽¹⁶⁾ Amennyiben olyan területekről származik, ahonnan afrikai sertéspestist jelentettek.

⁽¹⁷⁾ A Bizottság (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. december 17.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt és új betegségekre vonatkozó felügyeletre, mentesítési programokra és betegségtől mentes minősítésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 211. o.).

⁽¹⁸⁾ <https://asf-referencelab.info/asf/en/https://asf-referencelab.info/asf/en/>

⁽¹⁹⁾ <https://www.woah.org/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/>

⁽²⁰⁾ EFSA Journal 2018;16(11):5494.

- a betegség által nem érintett területeken, ahol a legjobb megelőzési gyakorlatokra, a korai felderítésre és az afrikai sertéspestis lehetséges előfordulására való felkészültségre kell összpontosítani, valamint
- a betegség által már érintett területeken, ahol a betegség elleni védekezésre és a betegség felszámolására kell törekedni.

A vadon élő sertésfélék esetében az afrikai sertéspestis előfordulása szempontjából a populáció sűrűsége a legfontosabb kockázati tényező. A vadon élő sertésfélék populációjának csökkentésére és stabilizálására irányuló – az afrikai sertéspestis behurcolása előtt hozott – megelőző intézkedések hasznosak egyrészt annak érdekében, hogy kisebb legyen a populáció afrikai sertéspestisnek való kitettségének valószínűsége, másrészt annak érdekében, hogy kevesebb erőfeszítésre legyen szükség az afrikai sertéspestis behurcolása esetén a potenciális vészhelyzeti intézkedések végrehajtásához (vagyis kevesebb állati testet kelljen eltávolítani).

A tagállamoknak az NCST-k alapján mérlegelniük kell a vadon élő sertésfélék kezelésére vonatkozó hosszú távú megközelítést.

2. A vadon élő sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló kiegészítő intézkedések

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások további útmutatást nyújtanak arra vonatkozóan, miként lehet jobban végrehajtani a vadon élő sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló intézkedéseket, amelyeket adott esetben mérlegelni kell.

Az afrikai sertéspestis megelőzésével, az ellene való védekezéssel és a felszámolásával kapcsolatos intézkedések eltérőek lehetnek (adott esetben a jogszabályok által megengedett határokon belül), és azokat az adott terület vagy körzet sajátosságainak megfelelően kell kialakítani. A következőkön kell alapulniuk:

- a betegség valamely területen vagy körzetben való alakulásának idővonala (a fertőzés különböző szakaszai azonosíthatók az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való korai észlelését célzó folyamatos passzív felügyeleti rendszer és az elejtett vadon élő sertésfélék tesztelése révén),
- a meglévő populáció dinamikája, a vadon élő sertésfélék elterjedése és populációjának sűrűsége,
- természetes vagy mesterséges akadályok megléte,
- környezeti és éghajlati különbségek,
- mezőgazdasági gyakorlatok.

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások tartalmazzák a vadon élő sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésével, az ellene való védekezéssel és a felszámolásával kapcsolatos intézkedéseket az iránymutatások 4.1–4.14. pontjában részletezettek szerint. Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások IV. melléklete összefoglalja ezeket az intézkedéseket.

2.1. Csalizás

A csalizás nem jelentheti a vadon élő sertésféléknek a populáció fenntartása érdekében folytatott etetését (például télen).

A tagállam illetékes hatósága az afrikai sertéspestis esetleges behurcolásának vagy terjedésének kockázatértékelését követően, figyelembe véve a további kockázatsökkentő intézkedések alkalmazásának lehetőségét, dönthet a csalizás céljára engedélyezett takarmány mennyiségéről, figyelembe véve a következőket:

- az afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi helyzet az adott tagállamban vagy körzetben,
- a vadon élő sertésfélék meglévő populációjának ismerete az adott tagállamban vagy körzetben, valamint
- az adott tagállam vagy körzet vadászati gyakorlatai.

2.2. Biológiai védelmi intézkedések az érintett területeken és a vadászat során

A tagállamokban meg kell erősíteni a vadon élő sertésfélékre vonatkozó biológiai védelmi intézkedéseket, és követni kell az „African swine fever in wild boar – ecology and biosecurity” (Afrikai sertéspestis vaddisznókban – ökológia és biológiai védelem) elnevezésű GF-TAD-kezdményezés keretében kidolgozott kézikönyvet ⁽²¹⁾, különösen:

- annak 5. fejezetét (Az érintett erdők biológiai védelme), és
- 6. fejezetét (Biológiai védelem a vadászat során).

⁽²¹⁾ <https://www.woah.org/app/uploads/2022/07/asf-in-wild-boar-ecology-and-biosecurity-2nd-ed.pdf>

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások II. melléklete emellett meghatározza a vadászokra, illetve a vadon élő sertésfélék testének felkutatását és kezelését végző személyzetre vonatkozó biológiai védelmi minimumkövetelményeket.

2.3. A kulcsfontosságú adatok gyűjtése

A vadon élő sertésfélék afrikai sertéspestis tekintetében való tagállami tesztelése értékes információkkal szolgál az afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi helyzetről és a betegség alakulásáról. Ez más releváns adatokkal együtt lehetővé teszi az afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló konkrét intézkedések szükség szerinti kiigazítását.

A tagállamok illetékes hatóságainak adott esetben az afrikai sertéspestisre vonatkozó járványügyi adatokat és a betegségre vonatkozó egyéb releváns információkat kell gyűjteniük és továbbítaniuk az EFSA-nak ⁽²²⁾. Az ilyen információcsere lehetővé teszi az afrikai sertéspestissel kapcsolatos tudományos ismeretek ⁽²³⁾ gyarapítását a kockázatalapú megközelítés és a kezeléssel kapcsolatos döntések céljából.

2.4. Együttműködés

A vadon élő sertésfélék kezeléséhez az illetékes hatóságok és az érdekelt felek, például az erdőgazdálkodási szervek, a környezetvédelmi hatóságok és a vadászok együttműködésére van szükség. A hatékony és eredményes együttműködés elengedhetetlen az afrikai sertéspestis megelőzéséhez, korai észleléséhez, az ellene való védekezéshez és a felszámolásához. Az ezen iránymutatások keretében hozott intézkedéseknek összeegyeztethetőeknek kell lenniük a vonatkozó uniós és/vagy nemzeti környezetvédelmi, vadászati és állategészségügyi jogszabályokkal – beleértve a természet és a biológiai sokféleség védelmére vonatkozó követelményeket –, és azokat a tudományos alap, a hatás és a hatékonyság szempontjából megfelelően értékelni kell.

Az afrikai sertéspestissel foglalkozó uniós állandó szakértői munkacsoport honlapján ⁽²⁴⁾ (GF-TAD-kezdeményezés) az afrikai sertéspestissel kapcsolatos releváns tájékoztató anyagok és a különböző országokban alkalmazott bevált gyakorlatok gyűjteménye is elérhető.

2.5. Kiselejtezés

A vadon élő sertésfélék állományának csökkentése érdekében mérlegelni kell a kiselejtezés lehetőségét, különösen az újonnan fertőzött körzetekben vagy a veszélyeztetett területeken.

2.6. „Fehér körzetek” létrehozása

Az afrikai sertéspestis elleni védekezés magában foglalja a vadon élő sertésfélék populációjának csökkentésére irányuló intézkedéseket, például a megelőző kiselejtezést vagy adott esetben a vadászatot a „fehér körzeteknek” ⁽²⁵⁾ nevezett körülhatárolt körzetekben. Egyes tagállamok korábbi tapasztalatai megerősítik, hogy az ilyen „fehér körzetek” létrehozása hatékonyan korlátozhatja a betegség terjedését a vadon élő sertésfélék populációjában. Az ilyen „fehér körzetek” létrehozhatók olyan területen, amely vagy földrajzilag határos egy olyan releváns, korlátozás alatt álló körzettel, ahol az afrikai sertéspestis vírusa a vadon élő sertésfélék körében terjed, vagy azon belül helyezkedik el. Az afrikai sertéspestis terjedésének megállítása érdekében a „fehér körzetekben” a különböző intézkedéseket (például elkerítés, a vadon élő sertésfélék állományának jelentős és gyors ritkítása stb.) együttesen kell alkalmazni.

2.7. Elkerítés

Adott esetben elkerítés alkalmazható a vadon élő sertésfélék populációjának elszigetelésére az afrikai sertéspestis megelőzése, az ellene való védekezés és a felszámolása céljából, különösen az újonnan fertőzött körzetekben (az afrikai sertéspestis felszámolása céljából). Az elkerítést korlátozott kiterjedésű fertőzött gócpontokon kell alkalmazni a vadon élő sertésfélék megelőző kiselejtezése érdekében egy körülhatárolt körzetben („fehér körzet”), a vadon élő sertésfélék újonnan fertőzött területekről nem fertőzött területekre történő mozgásának korlátozása vagy lassítása érdekében, illetve egyéb intézkedésekkel (például vadászat, „fehér körzetek”, csapdázás stb.) együtt az afrikai sertéspestis terjedésének megállítása vagy lassítása érdekében. Különböző típusú (például szilárd szerkezetű vagy elektromos) kerítések használhatók a helyi viszonyok és az afrikai sertéspestissel kapcsolatban az adott területen fennálló járványügyi helyzet alapján, figyelembe véve a következőket ⁽²⁶⁾:

- egyetlen elektromos kerítés kialakítása sem garantálja széles körben hosszabb időtartamra a vadon élő sertésfélék 100 %-os elszigetelését,

⁽²²⁾ Az EFSA kérései alapján.

⁽²³⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/african-swine-fever>

⁽²⁴⁾ <https://rr-europe.waoh.org/en/Projects/gf-tads-europe/standing-groups-of-experts-on-african-swine-fever-in-europe/depository-on-african-swine-fever/>

⁽²⁵⁾ EFSA Journal 2021;18(5):EN-6573.

⁽²⁶⁾ EFSA Journal 2018;16(7):5344.

- az EFSA korábban arra a következtetésre jutott, hogy nincs bizonyíték arra, hogy a nagy kerítések hatékonyak lennének a vadon élő sertésfélék elszigetelése szempontjából. Mindazonáltal figyelembe lehetne venni a tagállamok új tapasztalatait a korlátozott kiterjedésű gócpontok (az afrikai sertéspestis terjedésének korlátozását vagy megállítását célzó intézkedésként történő) elkerítésével kapcsolatban,
- a szagriasztók vadon élő sertésfélék távoltartására való alkalmazásáról számos tanulmány készült, amelyek eltérő eredményekre jutottak (számos, a vonatkozó EFSA-jelentésben szereplő vizsgálat nem tudta bizonyítani, hogy a riasztószernek hatása lenne a vadon élő sertésfélék távoltartása vagy a terménykárok szempontjából).

A természetes akadályokat, például a nagy folyókat vagy tengerszorosokat adott esetben fel lehet használni a korlátozás alatt álló körzetek kijelölésénél, mivel bizonyos helyzetekben hatékonyan bizonyultak a vadon élő sertésfélék mozgásának korlátozásában, bár nem akadályozzák azt meg teljesen.

2.8. Vadászat

A vadászoknak valamennyi tagállamban képzésen kell részt venniük, hogy tisztában legyenek az afrikai sertéspestis által jelentett kockázatokkal, valamint az elhullott vadon élő sertésfélék megtalálása vagy az afrikai sertéspestis bármely más gyanúja esetén alkalmazandó bevált gyakorlatokkal.

A vadászati gyakorlatokat a vadon élő sertésfélék populációira gyakorolt hatásuk miatt hozzá kell igazítani a betegség járványügyi alakulásához. Az uniós és nemzeti jogszabályokkal összhangban az afrikai sertéspestisre vonatkozó ezen iránymutatásokban és az NCST-kben meghatározott célkitűzések eléréséhez további vadászati technikai eszközök is felhasználhatók.

Biztosítani kell az érintett hatóságok és adott esetben az érdekelt felek közötti szoros együttműködést ⁽²⁷⁾, különösen abban az esetben, ha az afrikai sertéspestissel összefüggésben folytatott vadászat nem a tagállam illetékes állategészségügyi hatóságának hatáskörébe tartozik.

2.9. Passzív felügyelet, beleértve az elhullott vadon élő sertésfélék felkutatását és az állati testek kezelését ⁽²⁸⁾

A passzív felügyelet (az elhullott vadon élő sertésfélék aktív kutatásával együtt is) a leghatékonyabb eszköz az afrikai sertéspestis felderítésére és terjedésének nyomon követésére. Ezért ösztönözni kell az elhullott vadon élő sertésfélék esetében végzett mintavételt és a tesztelést. Különös figyelmet kell fordítani az állati testeknek az újonnan fertőzött körzetekben és azok közelében való felkutatására.

Az elsőként talált állati testek általában nem feltétlenül jelentik a betegség első előfordulását az adott területen. Ezért fokozni kell a passzív felügyeletet (amelynek célja a legrégebbi állati testek azonosítása és lokalizálása is) és valamennyi állati test tesztelését, különösen az újonnan fertőzött körzetekben és azok közelében.

2.10. A fertőzött körzetekbe való korlátozott belépés

A fertőzött körzetekbe (különösen az újonnan fertőzött körzetekbe, ahol a cél az afrikai sertéspestis lehető leghamarabbi felszámolása) való belépést megfelelő módon korlátozni kell az afrikai sertéspestis embereken, felszereléseken, járműveken stb. keresztül történő terjedésének kockázata miatt. Az illetékes hatóságoknak a kockázatértékelés alapján, illetve a sajátos helyi viszonyok figyelembevételével kell kezelnie ezeket a korlátozásokat.

2.11. A tartós etetés korlátozása

A tagállamokban korlátozni kell a vadon élő sertésfélék tartós etetését, hogy adott esetben korlátozzák vagy csökkentsék a vadon élő sertésfélék populációjának túlélési esélyét és mesterséges növekedését.

Nem szabad lehetővé tenni, hogy a vadon élő sertésfélék hozzáférjenek az egyéb vadon élő fajok (például kérődző vadak) takarmányozására szolgáló helyekhez vagy takarmányozási eszközökhöz, és az ott felhasznált takarmány nem lehet vonzó a vadon élő sertésfélék számára (például széna).

Egyedi helyzetekben, kockázatértékelést követően az illetékes hatóság fontolóra veheti, hogy korlátozott időtartamra lehetővé tegye a vadon élő sertésfélék tartós etetését azzal a céllal, hogy a vadon élő sertésféléket az újonnan fertőzött körzetben tartsa, ahol a rövid távú/középtávú cél az afrikai sertéspestis felszámolása az adott körzetben.

⁽²⁷⁾ EFSA Journal 2018;16(11):5494.

⁽²⁸⁾ Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások alkalmazásában az „állati test” kifejezés magában foglalja mind az elhullott vadon élő sertésféléket (beleértve a közúti gázolásban elpusztult vadon élő sertésféléket), mind az elejtett vadon élő sertésféléket.

2.12. Mintavétel és tesztelés

Az elhullott vadon élő sertésfélék esetében végzett mintavételnek és tesztelésnek a következőkön kell alapulnia:

- az illetékes hatóság által végzett kockázatértékelés, valamint
- passzív felügyelet.

Adott esetben az elhullott állatok testét, a kiselejtett (például az újonnan fertőzött körzetben vagy a „fehér körzetben”) és a beteg vadon élő sertésféléket PCR-teszttel kell tesztelni az afrikai sertéspestis vonatkozásában. A laboratóriumi tesztelésre szánt mintákat a lehető leghamarabb a laboratóriumba kell szállítani (a mintavételtől számított legalább 72 órán belül, kivéve a már korlátozás alatt álló körzetekben, ahol az afrikai sertéspestis elleni védekezés a cél).

Figyelembe kell venni az alábbiakat:

- azokon a területeken, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis, illetve az afrikai sertéspestis tekintetében korlátozás alatt álló körzetekben PCR-tesztet (víruskimutatás) kell alkalmazni,
- a pozitív szerológiai vizsgálat önmagában nem feltétlenül jelzi a vírus terjedését,
- az antitest-kimutatás nem használható az afrikai sertéspestis vírusának korai észlelésére, hanem arra szolgál eszközként (a PCR-tesztet kiegészítő tesztként) alkalmazandó, hogy jobban megértsük az afrikai sertéspestis epidemiológiájának alakulását bizonyos területeken és/vagy konkrét helyzetekben, például az alábbi esetekben:
  - i. a vadon élő sertésfélék tesztelése I. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben (amelyek valamely fertőzött területtel határosak); a szeropozitív állatok változó járványügyi helyzetre utalhatnak, például arra, hogy az afrikai sertéspestis vírusa átterjed a II. vagy III. típusú, korlátozás alatt álló körzeteken kívülre,
  - ii. olyan területek, ahol a betegség hosszú ideje jelen van.

Az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások III. melléklete további iránymutatásokat tartalmaz a vadon élő sertésfélék esetében végzendő mintavételre és az állati testek eltávolítására vonatkozóan az érintett tagállamokban (az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. és II. mellékletében felsorolt tagállamokban vagy azokban a tagállamokban, ahol az említett mellékletekben felsorolt területek találhatók).

2.13. Csapdázás

A csapdázást az afrikai sertéspestissel összefüggésben a vadon élő sertésfélék populációjának korlátozására vagy csökkentésére irányuló hatékony intézkedésnek kell tekinteni korlátozott kiterjedésű területeken (például a „fehér körzetekben”), más intézkedésekkel együtt, miközben a cél az afrikai sertéspestis felszámolása, különösen az újonnan fertőzött körzetekben.

3. Intézkedések alkalmazása különböző területeken vagy korlátozás alatt álló körzetekben

A vadon élő sertésfélékben előforduló afrikai sertéspestis megelőzésére, az ellene való védekezésre és a felszámolására irányuló, a III. fejezet 2. pontjában szereplő kiegészítő intézkedéseknek az afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi helyzeten kell alapulniuk, és az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások alkalmazásában az alábbi kategóriákba sorolt különböző területekre vagy (az afrikai sertéspestisről szóló rendeletben meghatározottak szerinti) korlátozás alatt álló körzetekre kell szabni őket:

- 3.1. *olyan területek, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis, és amelyek nem határosak a korlátozás alatt álló körzetekkel;*
- 3.2. *az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. mellékletében (az I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek kivételével) és II. mellékletében felsorolt, korlátozás alatt álló körzetekkel határos területek, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis, (beleértve az I. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket);*
- 3.3. *korlátozott kiterjedésű, korlátozás alatt álló körzetek, amelyek újonnan fertőzött körzeteknek felelnek meg, ahol az afrikai sertéspestis (például a betegség járványügyi alakulását figyelembe véve) viszonylag rövid ideje van jelen a vadon élő sertésfélékben, és ahol az adott körzetben az afrikai sertéspestis felszámolása a rövid távú/középtávú fő cél;*
- 3.4. *nagy kiterjedésű, korlátozás alatt álló körzetek, amelyek jelentős fertőzött körzeteknek felelnek meg (például egy tagállam teljes területe vagy jelentős része), ahol az afrikai sertéspestis viszonylag hosszú ideje van jelen a vadon élő sertésfélékben, és ahol az adott körzetben a betegség elleni védekezés a fő cél (mivel elképzelhető, hogy az afrikai sertéspestis rövid és középtávon nem számolható fel).*

A különböző területekre és korlátozás alatt álló körzetekre vonatkozó különböző intézkedésekre irányuló általános ajánlásokat a 3.1–3.4. pont tartalmazza, a IV. melléklet pedig összefoglalja őket.

- 3.1. *Potenciális intézkedések olyan területeken, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis, és amelyek nem határosak a korlátozás alatt álló körzetekkel*

Az afrikai sertéspestis megelőzése céljából a következőket kell figyelembe venni:

- a) a korlátozott mennyiségű takarmánnyal végzett csalizás csak a vadon élő sertésfélék vadászat, csapdázás és adott esetben kiselejtezés érdekében való odavonzása céljából engedélyezhető;
- b) a vadászat során elő kell mozdítani és alkalmazni kell a biológiai védelmi intézkedéseket;
- c) a vadon élő sertésfélék nagy populációsűrűsége növelheti az afrikai sertéspestis előfordulásának kockázatát, és az afrikai sertéspestis vírusának megjelenése esetén az afrikai sertéspestis gyors terjedését és tartós jelenlétét eredményezheti az érintett területeken. Az afrikai sertéspestisre való hatékony felkészültség biztosítása érdekében a tagállamok illetékes hatóságainak ezért elsősorban arra kell törekedniük, hogy amennyiben releváns⁽²⁹⁾ és helyénvaló, jelentősen csökkentsék a vadon élő sertésfélék populációjának sűrűségét. A vadászatnak a vadon élő sertésfélék populációjának folyamatos csökkentésére kell összpontosulnia. Ezért ösztönözni kell a vadon élő sertésfélék felnőtt és nem teljesen kifejlett nőivarú egyedeinek célzott vadászatát (vagy adott esetben kiselejtezését). A teljes területen egyensúlyban kell lenniük a hím- és a nőivarú egyedeknek (minden kategória esetében 50 %);
- d) felügyelet: a mintavételnek passzív felügyeleten kell alapulnia; a talált állati testeket és beteg vadon élő sertésféléket PCR-tesztelni kell afrikai sertéspestis tekintetében;
- e) a vadon élő sertésfélék tartós etetését korlátozni kell.

3.2. *Potenciális intézkedések olyan, az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. és II. mellékletében felsorolt, korlátozás alatt álló körzetekkel határos területeken, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis (beleértve az I. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket)*

A 3.1. szakaszban előírt intézkedéseken kívül az afrikai sertéspestissel kapcsolatos megnövekedett kockázatok miatt további intézkedéseket kell végrehajtani annak érdekében, hogy megelőzzék az afrikai sertéspestis megjelenését, illetve adott esetben biztosítsák az afrikai sertéspestis gyors észlelését és az afrikai sertéspestisre való hatékony felkészültséget.

- a) a korlátozott mennyiségű takarmánnyal végzett csalizás csak a vadon élő sertésfélék vadászat, csapdázás és adott esetben kiselejtezés érdekében való odavonzása céljából engedélyezhető;
- b) intenzív vadászatot (hajtó- és egyedi vadászat is engedélyezhető) kell folytatni a vadon élő sertésfélék populációsűrűségének csökkentése érdekében, ami a fertőzés lehetséges előfordulását követően lehetővé tenné az afrikai sertéspestis vírusának megfékezését vagy az afrikai sertéspestis terjedésének jelentős lelassítását;
- c) a populációcsökkentési célok elérése érdekében a vadon élő sertésfélékre vonatkozóan hosszú távú gazdálkodási stratégiát kell alkalmazni, és ösztönözni kell annak végrehajtását (az állami és a magánszektor bevonásával); a vadászokat e stratégia részének kell tekinteni;
- d) az illetékes hatóságnak más érintett hatóságokkal és érdekelt felekkel együttműködve kell irányítania a kiselejtezést, a vadászatot és a csapdázást;
- e) az illetékes hatóságnak más érintett hatóságokkal és érdekelt felekkel együttműködve adott esetben mérlegelnie kell az elkerítést;
- f) felügyelet:
- i. adott esetben aktív járőrözést kell folytatni az állati testek felkutatása érdekében (lehetőleg képzett személyzettel) a passzív felügyelet megerősítése és az afrikai sertéspestis mielőbbi észlelése céljából;
- ii. a mintavételnek kockázatértékelésen és fokozott passzív felügyeleten kell alapulnia; a talált állati testeket és beteg vadon élő sertésféléket adott esetben PCR-tesztelni kell afrikai sertéspestis tekintetében;
- g) valamennyi talált elhullott vadon élő sertésfélét ártalmatlanítani kell az illetékes hatóság előírásainak megfelelően.

3.3. *Potenciális intézkedések az újonnan fertőzött körzetekben az afrikai sertéspestis felszámolása érdekében*

Az afrikai sertéspestis jelenléte miatt a fő cél a betegség korlátozott területre való visszazorítása, a fertőzött körzet pontos körülhatárolásának biztosítása, valamint az afrikai sertéspestis felszámolására irányuló intézkedések mielőbbi végrehajtása.

⁽²⁹⁾ Az újonnan fertőzött területeken gondosan mérlegelni kell a vadon élő sertésfélékkel kapcsolatos gazdálkodást, hogy ne terjedjen tovább az afrikai sertéspestis.

Az EU-ban számos sikeres példa ⁽³⁰⁾ tanúskodik az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való felszámolásáról, amelyeket alapul kell venni az afrikai sertéspestis felszámolására irányuló, testre szabott intézkedések kidolgozásához. Figyelembe kell venni az alábbiakat:

- a) csalizás csak csapdázás és kiselejtezés céljából engedélyezhető;
- b) felügyelet:
  - i. a betegség járványügyi szakaszának azonosításához a passzív felügyeletet kell alapul venni (például a kevesebb újonnan elhullott vadon élő sertésféle a járványszakasz intenzitásának csökkenésére utalhat);
  - ii. a passzív felügyelet megerősítése érdekében aktív járőrözést kell végezni az állati testek felkutatására képzett személyzet, illetve kutyák vagy drónok alkalmazásával;
  - iii. a mintavételnek fokozott passzív felügyeleten kell alapulnia: valamennyi talált állati testet és beteg vadon élő sertésfélét PCR-tesztelést kell tesztelni az afrikai sertéspestis tekintetében;
  - iv. valamennyi talált elhullott vadon élő sertésfélének az afrikai sertéspestis vírusa tekintetében végzett tesztelése mellett az elejtett vagy kiselejtett vadon élő sertésféléket is tesztelni kell PCR-tesztelést a vírus tekintetében (adott esetben beleértve az antitestek kimutatását);
- c) az illetékes hatóságnak adott esetben fontolóra kell vennie a vadászat (valamennyi faj) és az erdőben végzett egyéb tevékenységek tilalmát az afrikai sertéspestis terjedésének megelőzésére irányuló intézkedésként, legalább a járványszakasz intenzitásának csökkenéséig. Az operatív szakértői csoportnak ⁽³¹⁾ segítenie kell az illetékes hatóságot a járványügyi helyzet értékelésében és a járványszakasz végének meghatározásában, felhasználva a folyamatos passzív felügyelet eredményeit;
- d) hajtóvadászatra nem kerülhet sor, kivéve azokat a kellően indokolt helyzeteket, amikor a vadon élő sertésfélék mozgásának megakadályozása érdekében megfelelő intézkedéseket hajtottak végre (például elkerítést alkalmaztak);
- e) a vadon élő sertésfélék testének keresésében és kezelésében részt vevő valamennyi személynek biológiai védelmi intézkedéseket kell alkalmaznia a járművek, udvarok és házak esetleges szennyeződésének elkerülése érdekében;
- f) adott esetben korlátozni kell a fertőzött körzetbe való belépést, kivéve az engedéllyel rendelkező személyzet esetében vagy az illetékes hatóság által engedélyezett eltérések alapján;
- g) a vadászok számára speciális képzést kell biztosítani annak érdekében, hogy csökkenjen a vírus továbbterjedésének valószínűsége a környezetben és a fertőzött területen kívül;
- h) biztosítani kell a vadon élő sertésfélék testének tárolására szolgáló konténereket legalább a fertőzött területen belül, amennyiben nincs alternatív rendszer az elhullott állatok begyűjtésére; a tisztításra és fertőtlenítésre szolgáló eszközöknek minden tárolóhelyen rendelkezésre kell állniuk; valamennyi talált elhullott vadon élő sertésfélét ártalmatlanítani kell az illetékes hatóság előírásainak megfelelően;
- i) engedélyezhető a kiselejtezés (és az azt követő tesztelés) céljából történő csapdázás;
- j) a vadon élő sertésfélék populációjának felszámolására (vagy legalább jelentős csökkentésére) irányuló, képzett vadászok által végzett kiselejtezés csak akkor engedélyezhető, az illetékes hatóság felügyelete alatt, ha (a járványszakaszt követően) elérték az endémiás szakaszt vagy egyéb intézkedéseket hajtottak végre (például elkerítést alkalmaztak) a vadon élő sertésfélék mozgásának megakadályozása érdekében;
- k) a vadon élő sertésfélék kikészítése (zsigerelés) nem engedélyezett; az elejtett vadon élő sertésféléket szivárgásbiztos tartályokba vagy zsákokba kell helyezni annak érdekében, hogy minimálisra csökkenjen az állati testnedvek szétfolyásának kockázata;
- l) a kerítések ⁽³²⁾ korlátozhatják a vadon élő sertésfélék mozgását, és ezáltal hozzájárulhatnak a betegség megfékezéséhez vagy legalább a terjedésének lassításához. A kerítéseket meghatározott területeken kell felállítani. A kerítéseket időben kell felállítani (és más intézkedésekkel együtt), hogy lassuljon az afrikai sertéspestis vírusának terjedése, és előre lehessen jelezni a betegség járványhullámát.

⁽³⁰⁾ Csehország: https://ec.europa.eu/food/system/files/2019-02/ad_control-measures_asf_presentation-wild-boar-czech-rep.pdf; Belgium: https://ec.europa.eu/food/system/files/2020-11/ad_control-measures_asf_erad-eu-bel.pdf

⁽³¹⁾ Az (EU) 2016/429 rendelet 43. cikkében és az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 66. cikkében említettek szerint.

⁽³²⁾ EFSA Scientific Report: Epidemiological analyses of African swine fever in the European Union (November 2017 until November 2018) (Az Európai Unióban előforduló afrikai sertéspestis járványügyi elemzése [2017. novemberől 2018. novemberig]).

3.4. Potenciális intézkedések a nagy kiterjedésű fertőzött körzetekben az afrikai sertéspestis elleni védekezés érdekében

A fő cél az afrikai sertéspestis elleni védekezés a körzetben, annak biztosítása, hogy a betegség ne terjedjen tovább olyan területekre, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis, vagy ha ez nem lehetséges, a vírus más területekre történő terjedési sebességének a lehető legnagyobb mértékű korlátozása.

Mivel az afrikai sertéspestis vírusa jelentős ideig ⁽³³⁾ és jelentős, nagy kiterjedésű területen van jelen a fertőzött körzetekben, az afrikai sertéspestis elleni védekezés érdekében fontolóra kell venni a következő intézkedéseket:

- a) a korlátozott mennyiségű takarmánnyal végzett csalizás csak a vadon élő sertésfélék vadászat, csapdázás és adott esetben kiselejtezés érdekében való odavonzása céljából engedélyezhető;
- b) felügyelet:
  - i. a mintavételnek fokozott passzív felügyeleten kell alapulnia: valamennyi talált állati testet és beteg vadon élő sertésfélét PCR-teszttel kell tesztelni az afrikai sertéspestis tekintetében; az elejtett vagy kiselejtezett vadon élő sertésfélét az illetékes hatóság utasításainak megfelelően, a konkrét járványügyi helyzet alapján és a vonatkozó uniós jogszabályok (például az afrikai sertéspestisről szóló rendelet 51. és 52. cikke) figyelembevételével kell tesztelni;
  - ii. a passzív felügyelet megerősítése érdekében képzett személyzetnek aktív járőrözést kell folytatnia az állati testek felkutatására;
- c) a vadászatnak és a csapdázásnak a tesztelés céljából történő mintavételre kell összpontosulnia;
- d) a vadászat, a csapdázás és az állati testek eltávolítása során biológiai védelmi minimumkövetelményeket kell alkalmazni;
- e) a vadon élő sertésfélék kiselejtezését képzett vadászoknak kell végezniük;
- f) valamennyi olyan elhullott vadon élő sertésfélét, valamint csapdázással befogott vagy elejtett vadon élő sertésféle testét, amely az afrikai sertéspestis szempontjából pozitívnak bizonyult, az illetékes hatóság előírásainak megfelelően ártalmatlanítani kell;
- g) általánosságban véve a nagy kiterjedésű területeken nem jöhet szóba az elkerítés ⁽³⁴⁾. Bizonyos helyzetekben azonban az illetékes hatóság által végzett kockázatértékelés alapján fontolóra lehet venni és alkalmazni lehet a stratégiai bekerítést.

IV. Az afrikai sertéspestis miatti régiókba sorolás földrajzi meghatározásának elvei és kritériumai az EU-ban

Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet meghatározza az afrikai sertéspestis kitörését követően korlátozás alatt álló körzeteknek az I. és II. mellékletbe történő uniós szintű felvételére vonatkozó szabályokat. Ezeket a korlátozás alatt álló körzeteket fel kell venni az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. és II. mellékletébe, figyelembe véve az érintett tagállamok illetékes hatóságai által a járványügyi helyzetre vonatkozóan szolgáltatott információkat és ezen iránymutatásokat, valamint az afrikai sertéspestis terjedésével kapcsolatos kockázat szintjét, valamint az afrikai sertéspestissel kapcsolatos általános járványügyi helyzetet az érintett tagállamban és adott esetben a szomszédos tagállamokban vagy harmadik országokban (az afrikai sertéspestisről szóló rendelet (5) preambulumbekzdésében előírtak szerint).

1. *Uniós jogszabályok.* Az afrikai sertéspestis kitörését követően a korlátozás alatt álló körzetek jegyzékbe vételére és az érintett, korlátozás alatt álló körzetekben alkalmazandó intézkedésekre vonatkozó szabályokat az afrikai sertéspestisre vonatkozó iránymutatások I. fejezetében említett uniós jogszabályok határozzák meg. Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet különleges járványvédelmi intézkedéseket határoz meg a rendelet I. és II. mellékletében felsorolt, korlátozás alatt álló körzetekhez kapcsolódóan. Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet emellett regionalizációs megközelítést ír elő, amely az (EU) 2016/429 rendeletben és az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott járványvédelmi intézkedések mellett alkalmazandó. Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet felsorolja az afrikai sertéspestis megjelenése által érintett tagállamok vagy a közelségük miatt veszélyeztetett tagállamok korlátozás alatt álló körzeteit.
2. *Az afrikai sertéspestis vonatkozásában korlátozás alatt álló körzetek földrajzi határainak kijelölésére vonatkozó kritériumok az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. vagy II. mellékletében való jegyzékbe vétel, módosítás és a jegyzékből való törlés tekintetében.* Az afrikai sertéspestis vonatkozásában korlátozás alatt álló körzeteket az afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi

⁽³³⁾ Több mint 24–36 hónapig, figyelembe véve az adott körzet sajátos viszonyait.

⁽³⁴⁾ Jelenleg nincs bizonyíték arra, hogy a nagy kerítések hatékonyak lennének a vaddisznók elszigetelésében (EFSA, doi: 10.2903/j.efsa.2018.5344).

helyzet és a terjedés kockázatának szintje különbözteti meg egymástól. Besorolásuk szerint ezek i. I.,II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek, ahol a III. típusú, korlátozás alatt álló körzet az afrikai sertéspestis terjedése tekintetében a legmagasabb kockázati szintet és a tartott sertésfélék esetében a legdinamikusabb járványügyi helyzetet jelzi, illetve – az afrikai sertéspestisnek egy korábban betegségtől mentes tagállamban vagy körzetben történt kitörését követően – ii. korlátozás alatt álló körzetek, amelyek védőkörzetekből és felügyeleti körzetekből állnak (az afrikai sertéspestis tartott sertésfélékben való megjelenése esetén), és fertőzött körzetek (a betegség vadon élő sertésfélékben való megjelenése esetén). Ezen túlmenően az említett, korlátozás alatt álló körzeteket fel kell venni az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. vagy II. mellékletébe, illetve módosítani vagy törölni kell őket a jegyzékből, adott esetben figyelembe véve a következőket:

- 2.1. az érintett tagállam illetékes hatósága által a járványügyi helyzetre és a meghozott intézkedésekre vonatkozóan szolgáltatott információk és indokolás;
  - 2.2. tudományosan megalapozott elvek és kritériumok az afrikai sertéspestis miatti régiókba sorolás földrajzi meghatározásához, valamint az afrikai sertéspestisre vonatkozó ezen iránymutatások;
  - 2.3. az alkalmazott felügyelet és annak eredménye;
  - 2.4. az afrikai sertéspestis terjedési kockázatának szintje;
  - 2.5. az afrikai sertéspestissel kapcsolatos általános járványügyi helyzet, annak alakulása és további kockázati tényezők az érintett tagállamban és a szomszédos tagállamokban vagy harmadik országokban;
  - 2.6. az afrikai sertéspestis korábbi és közelmúltbeli – hatékony felügyelet révén kimutatott – jelenléte mind a tartott, mind a vadon élő sertésfélékben;
  - 2.7. az aggodalomra okot adó járványügyi egység mérete, a szomszédos területekkel való területi és földrajzi folytonosság, a jelen lévő biotóp tipológiája;
  - 2.8. a járvány kitörésének helyszínéhez kapcsolódó földrajzi szempontok;
  - 2.9. ökológiai tényezők (például vízi utak, erdők), valamint természetes és mesterséges akadályok megléte (például elkerített autópálya, vasút vagy „fehér körzetek”);
  - 2.10. a vadon élő sertésfélék jelenléte és elterjedése;
  - 2.11. a betegség epidemiológiája;
  - 2.12. az EFSA vagy az illetékes hatóságok által végzett egyedi járványügyi értékelések eredményei;
  - 2.13. az afrikai sertéspestis terjedésével kapcsolatos korábbi tapasztalatok;
  - 2.14. közigazgatási körzetek, területi folytonosság;
  - 2.15. a járványvédelmi intézkedések végrehajthatósága;
  - 2.16. a tartott sertésfélékkel foglalkozó létesítmények eloszlása és profilja (például a termelés típusa, úgymint kültéri tevékenységek), valamint a védőkörzetek és felügyeleti körzetek megléte;
  - 2.17. vadászati gyakorlatok és a vadon élő állatokkal és növényekkel való gazdálkodással kapcsolatos egyéb megfontolások.
3. Az afrikai sertéspestis vírusának II. genotípusa által érintett tagállamok járványügyi adatainak elemzése alapján az EFSA az afrikai sertéspestisről szóló jelentéseiben⁽³⁵⁾ a következő releváns megállapításokat teszi a régiókba sorolás szempontjából:
- 3.1. a fertőzés lassan továbbterjedt a vadon élő sertésfélék állományai között (a becslések szerint a járvány terjedésének medián sebessége egyes területeken 8–17 km/év volt⁽³⁶⁾);
  - 3.2. az afrikai sertéspestis több uniós tagállamban is megjelent az alábbi két különböző terjedési folyamat révén:
    - 3.2.1. viszonylag lassú és folyamatos, a vadon élő sertésfélék közvetítésével történő terjedés a vadon élő sertésfélék populációiban és metapopulációiban;
    - 3.2.2. emberi közvetítéssel történő transzlokációk, amelyek az afrikai sertéspestis korábbi előfordulási területeitől távol új klaszterek kialakulásához vezettek.

⁽³⁵⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/african-swine-fever>

⁽³⁶⁾ Belgiumban, Csehországban, Észtországban, Magyarországon, Lettországon, Litvániában és Lengyelországban a fertőzés hálózati elemzés alapján becsült medián sebessége 2,9 és 11,7 km/év között volt (Epidemiological analyses of African swine fever in the European Union (November 2018 until October 2019), [Az Európai Unióban előforduló afrikai sertéspestis járványügyi elemzése (2018. november 2019. októberig)], EFSA Journal, 18. kötet, 1. szám, 2020. január.

4. A korlátozások időtartama. Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. vagy II. mellékletében felsorolt területeken a korlátozásokat mindaddig fenn kell tartani, amíg a járványügyi helyzet nem felel meg az afrikai sertéspestis tekintetében korlátozás alatt álló körzetek módosítására vagy a jegyzékből való törlésre vonatkozó kritériumoknak. A WOAH Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexének ⁽³⁷⁾ elvei, valamint a betegséggel kapcsolatos járványügyi megfontolások iránymutatással szolgálnak a korlátozások időtartamával és azzal kapcsolatban, hogy milyen kritériumoknak kell megfelelni ahhoz, hogy egy afrikai sertéspestis miatt korlátozás alatt álló terület újra fertőzésmentesnek minősüljön.
5. Az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. vagy II. mellékletében felsorolt, az afrikai sertéspestis vonatkozásában korlátozás alatt álló körzetek kijelölésének fő általános kritériumai. Az afrikai sertéspestis terjedésének megelőzése, valamint az uniós belső piac és a nemzetközi kereskedelem védelme érdekében óvatos és tudományosan megalapozott megközelítést kell alkalmazni a jegyzékbe vett, korlátozás alatt álló körzetek módosításakor. A WOAH Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexét és a rendelkezésre álló legjobb ismereteket alapul véve a következőket kell figyelembe venni az afrikai sertéspestisről szóló rendelet I. vagy II. mellékletében felsorolt, korlátozás alatt álló körzetek módosítása előtt:
- 5.1. az I. és II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek méretének csökkentésére vagy a jegyzékből való teljes törlésére nem kerülhet sor:
- 5.1.1. az EFSA által leírt, a betegség fokozott terjedésével járó időszakok szezonális csúcsidezőszakaiban;
- 5.1.2. az érintett, korlátozás alatt álló körzetek közelében a betegség fokozott terjedésével járó egyéb időszakokban;
- 5.1.3. abban az esetben, ha az afrikai sertéspestis tekintetében az érintett tagállamban az általános járványügyi helyzet negatív.
- A jegyzékben szereplő, korlátozás alatt álló körzetek méretének az 5.1.1. pontban említett szezonális csúcsidezőszakokban való csökkentése és az ilyen körzetek teljes törlése során azonban figyelembe lehet venni az afrikai sertéspestis tekintetében a tagállamban fennálló pozitív általános járványügyi helyzetet és az illetékes állategészségügyi hatóság által nyújtott indoklásokat;
- 5.2. a tagállam területén található releváns, korlátozás alatt álló körzetben és a környező területeken az afrikai sertéspestis epidemiológiája szempontjából kellő ideig megfelelő, kedvező eredménnyel járó felügyeletet biztosítottak;
- 5.3. az afrikai sertéspestis általános járványügyi helyzete az országban, az illetékes hatóság által nyújtott indoklások és adott esetben a bizottsági ellenőrzések megállapításai;
- 5.4. az illetékes hatóságnak értékelnie kell a korlátozás alatt álló körzetek módosításából eredő kockázatokat, és az értékelésnek jeleznie kell, hogy az afrikai sertéspestis terjedésének kockázata adott esetben elhanyagolható az érintett, korlátozás alatt álló körzetben.
6. A jegyzékben szereplő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek méretének csökkentésére vagy e körzetek jegyzékből való teljes törlésére, valamint adott esetben II. típusú, korlátozás alatt álló körzetté (amennyiben az afrikai sertéspestis vírusa vadon élő sertésfélékben van jelen az adott körzetben) vagy I. típusú, korlátozás alatt álló körzetté (amennyiben az afrikai sertéspestis vírusa a közvetlen közelben vagy tartott, vagy vadon élő sertésfélékben van jelen) vagy korlátozás alatt nem álló körzetté való visszaminősítésére vonatkozó fő egyedi kritériumok:
- 6.1. az elmúlt három évben az adott körzetben nem fordult elő afrikai sertéspestis vírusával való fertőzés; ez az időszak 12 hónapra csökkenthető, ha a valamely országban vagy körzetben végzett felügyelet vagy az uniós vagy nemzeti szinten elvégzett tudományos értékelés nem bizonyította *Ornithodoros* kullancsok jelenlétét vagy érintettségét;
- 6.2. abban az esetben, ha egyszeri vagy térben vagy időben korlátozott járványklaszterek (az adott körzetben történt első kitoréástól számított 30 napos időszak során) alakultak ki egy kellően nagy területen elhelyezkedő, tartott sertésféléket tartó létesítményekben, és az elmúlt 12 hónapban a tartott sertésfélék körében nem fordult elő afrikai sertéspestis – a 6.1. pontban említett hároméves vagy 12 hónapos időszak 3 hónapra csökkenthető, feltéve, hogy:
- 6.2.1. valamennyi fertőzött létesítményben sor került előzetes tisztításra és fertőtlenítésre, valamint adott esetben a rovarok és rágcsálók elleni védekezésre az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 15. cikkének megfelelően (közvetlenül az említett rendelet 12. cikkében és adott esetben 14. cikkében előírt intézkedések befejezését követően);
- 6.2.2. végrehajtották az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 26. és 41. cikkében említett intézkedéseket (hatósági állatorvosok látogatásai, valamint klinikai és szükség esetén laboratóriumi vizsgálatok); valamint

⁽³⁷⁾ https://www.woah.org/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/?id=169&L=1&htmlfile=cha pitre_asf.htm

- 6.2.3. ha a valamely országban vagy körzetben végzett felügyelet vagy az uniós vagy nemzeti szinten elvégzett tudományos értékelés nem bizonyította *Ornithodoros* kullancsok jelenlétét vagy érintettségét.
7. A jegyzékbe vett, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek méretének csökkentésére vagy a jegyzékből való teljes törlésére, valamint I. típusú, korlátozás alatt álló körzettel vagy korlátozás alatt nem álló körzettel való visszaminősítésére vonatkozó fő egyedi kritériumok:
- 7.1. az elmúlt 12 hónapban nem fordult elő afrikai sertéspestis a vadon élő sertésfélékben;
  - 7.2. a 7.1. pontban említett 12 hónapos időszak csökkentésével kapcsolatban egyedi helyzetek ⁽³⁸⁾ vehetők figyelembe a tagállam afrikai sertéspestissel kapcsolatos általános járványügyi helyzete és az érintett illetékes hatóság által benyújtott indokolások alapján;
  - 7.3. abban az esetben, ha egy érintett tagállamban általánosan kedvező a járványügyi helyzet, egy meghatározott földrajzi környezetben bizonyítottan nem terjed az afrikai sertéspestis vírusa, amit az EFSA enyhítési stratégiája ⁽³⁹⁾ (kétszakaszos megközelítés: egy megfelelő időtartamú, nyomonkövetési „átvilágítási szakasz” és ezt követően egy megfelelő időtartamú „megerősítési szakasz”) végrehajtása alapján levont kedvező következtetések is alátámasztanak.
8. A jegyzékben szereplő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek mérete csökkentésének vagy e körzetek jegyzékből való teljes törlésének az alábbiakon kell alapulnia:
- 8.1. az afrikai sertéspestissel kapcsolatos kockázatok értékelése;
  - 8.2. nem fordult elő afrikai sertéspestis a tartott vagy vadon élő sertésfélékben
    - 8.2.1. az elmúlt 12 hónapban;
    - 8.2.2. vagy az elmúlt 3 hónapban, ha a 6.2. pontban említett kritériumot alkalmazzák a III. típusú, korlátozás alatt álló körzet I. típusú, korlátozás alatt álló körzettel való visszaminősítésére;
  - 8.3. a járványügyi adatok teljes köre szélesebb földrajzi és időbeli összefüggésben, beleértve az afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi helyzetet a szomszédos II. és/vagy III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben;
  - 8.4. az afrikai sertéspestis járványszakasza az adott körzetben és adott esetben az egész tagállamban; az I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek jegyzékből való törlésére nem kerülhet sor a járvány korai szakaszában.

⁽³⁸⁾ Például az utolsó megerősített fertőzés egy vadon élő sertésféle PCR-pozitív lebomlott testéhez vagy csontvázához köthető, ami arra utal, hogy az állat hónapokkal a fertőzés megerősítésének időpontja előtt pusztult el.

⁽³⁹⁾ EFSA Journal 2021: 19. évfolyam, 3. szám, 2021. márc.

I. MELLÉKLET

– A tagállamokban folytatott figyelemfelkeltő kampányok fő üzenetei

A figyelemfelhívó kampányoknak valamennyi érdekelt felet tájékoztatniuk, oktatniuk és motiválniuk kell a felügyelet és a jelentéstétel fokozása, a megelőzési gyakorlat javítása, valamint az afrikai sertéspestis új területekre való továbbterjedésének és behurcolásának megelőzése érdekében. Ezeknek a kampányoknak ki kell emelniük a következőket:

- az afrikai sertéspestis a tartott és a vadon élő sertésfélét is elpusztítja;
- az afrikai sertéspestis hátrányosan érinti a mezőgazdasági termelők megélhetését;
- az afrikai sertéspestis jelentősen csökkentheti a vadon élő sertésfélék helyi populációját (amely akár el is tűnhet);
- az afrikai sertéspestis jelentős hatást gyakorolhat a vadászatra az érintett területeken.

Különös figyelmet kell fordítani az érdekelt felek fellépésének okaira és előnyeire, valamint az afrikai sertéspestis elleni fellépés elmaradása esetén jelentkező hátrányokra. A figyelemfelkeltő kampányokat úgy kell kialakítani, hogy eljussanak a kívánt célközönséghez. A kommunikációnak gyakorinak kell lennie, és megfelelő módon több kommunikációs csatornát kell választani. Lehetőséget kell teremteni a közönség általi visszajelzésre és értékelésre.

Szükség esetén más országok bevált gyakorlatai és példái ⁽¹⁾, ⁽²⁾ is felhasználhatók.

A figyelemfelkeltő kampányokat az új információk figyelembevétele érdekében rendszeresen felül kell vizsgálni.

A betegség relevanciája

Az afrikai sertéspestis a tartott és a vadon élő sertésfélék (úgynevezett házisertések és vaddisznók) pusztító, általában halálos kimenetelű fertőző betegsége, amely világszerte komoly fenyegetést jelent a sertésenyésztőkre nézve, és bár sem az emberre, sem más fajokra nem veszélyes, nincs ellene kezelés vagy vakcina. A betegség súlyos egészségügyi hatást gyakorolhat a gazdaságokban, zavart okozhat az állatok és az állati eredetű termékek nemzetközi kereskedelmében, és jelentős gazdasági veszteségeket okozhat.

Gazdasági szempontból a sertéságazat az Unió egyik legjelentősebb mezőgazdasági ágazata:

- Az uniós mezőgazdasági ágazat teljes termelésének 8,2 %-át teszi ki, és a többi húságazathoz képest ennek az aránya a legmagasabb (2022, forrás: DG AGRI);
- A sertés hús teljes uniós hústermelésen belüli részaránya 52 % (2022, adatforrás: DG AGRI);
- A sertés hús az EU-ban előállított összes hús közül a legtöbbet exportált hús: a teljes uniós húsexport 61 %-át teszi ki (2022, adatforrás: DG AGRI).

A figyelemfelhívó kampányok tervezése során ki kell emelni a sertéságazat jelentőségét nemcsak uniós, hanem helyi szinten is.

A legfontosabb üzenetek és javasolt kommunikációs eszközök a fő célcsoportok számára**1. Állatorvosok (állami és magán)**

Miért kell feltartóztatni az afrikai sertéspestist?

- Az afrikai sertéspestis komoly fenyegetést jelent a sertésenyésztésre nézve;
- Az afrikai sertéspestis esetében nem érhető el kezelések, és nincsenek kereskedelmi forgalomban lévő hatékony vakcinák;
- A betegség jelentős gazdasági veszteségeket okozhat helyi, nemzeti és uniós szinten;
- A betegség jelentős szenvedést okoz mind a tartott, mind a vadon élő sertésfélék számára.

Mit kellene tenniük az állategészségügyi szolgálatoknak az afrikai sertéspestis feltartóztatása érdekében?

- Felügyeletet kellene biztosítaniuk;
- Biztosítaniuk kellene a gyanús esetek átlátható és gyors bejelentését;

⁽¹⁾ <https://rr-europe.woah.org/en/Projects/gf-tads-europe/standing-groups-of-experts-on-african-swine-fever-in-europe/depository-on-african-swine-fever/awareness-material-on-asf/>

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/food/animals/health/regulatory_committee/presentations_en

- Hozzá kellene járulniuk a figyelemfelkeltő kampányokhoz, és nyomon kellene követniük azokat;
- Biológiai védelmi intézkedéseket kellene alkalmazniuk a létesítményekben tett látogatások között és során;
- Biztosítani kellene a létesítmények biológiai védelmét, és tanácsadást kellene nyújtaniuk a biológiai védelem fokozása érdekében.

Javasolt kommunikációs eszközök:

- sajtóanyagok, cikkek, tömegkommunikációs eszközök stb. szakfolyóiratokban és a regionális/helyi médiában,
- nyomtatott anyagok: a plakátokat, szórólapokat, tájékoztatókat stb. az állatorvosok szövetségeinek címzett levelekkel lehetne terjeszteni,
- rendezvények, szemináriumok, képzések, konferenciák stb. szervezése e cél érdekében,
- internet és közösségi média,
- a célközönségnek eljuttatott rövid videók és animációk.

2. Mezőgazdasági termelők

Miért kell feltartóztatni az afrikai sertéspestist?

- Az afrikai sertéspestis komoly fenyegetést jelent a sertésenyésztésre nézve.
- A betegség jelentős (közvetlen és közvetett) gazdasági veszteségeket okozhat.
- Az afrikai sertéspestis veszélyeztetheti a mezőgazdasági termelők megélhetését.

Mit kellene tenniük a mezőgazdasági termelőknek az afrikai sertéspestis feltartóztatása érdekében?

- Jelenteniük kellene az afrikai sertéspestis klinikai tüneteit vagy bármely rendellenes elhullást;
- Részt kellene venniük önkéntes ellenőrzési programokban;
- Gondoskodniuk kellene arról, hogy minden élelmiszermaradékot lezárt hulladéktárolókba helyezzenek el, és ne táplálják vele a tartott vadon élő sertésfélét;
- Biztosítani és fokozni kellene a biológiai védelmet a gazdaságok szintjén az illetékes hatósággal való megállapodás szerint.

Javasolt kommunikációs eszközök:

- sajtóanyagok, cikkek, tömegkommunikációs eszközök stb. szakfolyóiratokban és a regionális/helyi médiában, és adott esetben mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások;
- nyomtatott anyagok: a plakátokat, szórólapokat, tájékoztatókat stb. a mezőgazdasági termelők szövetségeinek címzett levelekkel lehetne terjeszteni;
- rendezvények, szemináriumok, képzések, konferenciák stb. szervezése e cél érdekében;
- internet és közösségi média;
- a célközönségnek eljuttatott rövid videók és animációk.

3. Vadászok

Miért kell feltartóztatni az afrikai sertéspestist?

- El kell kerülni a vadászat korlátozását vagy betiltását, a vadászturizmus korlátozását és a vadászati ágazat jelentős gazdasági veszteségeit a fertőzött körzetekben és/vagy a szomszédos területeken;
- Az afrikai sertéspestis jelentősen csökkentheti a vadon élő sertésfélék populációit, amelyek akár el is tűnhetnek;
- A fertőzött vadon élő sertésfélék szennyezik a környezetet, ami valószínűbbé teszi a betegség másodlagos kitérését a tartott sertésfélék körében;
- Ha az afrikai sertéspestist nem fékezik meg egy korlátozott területen, a vírus hosszú ideig jelen lehet a környezetben, miközben az enyhítési stratégia nagyon nehezen valósítható meg.

Mit kellene tenniük a vadászoknak az afrikai sertéspestis feltartóztatása érdekében?

- Együtt kellene működniük az illetékes hatósággal a vadon élő sertésfélék testének felkutatása, gyors bejelentése és a környezetből való biztonságos eltávolítása terén;
- A helyszínen – és minden esetben a korlátozás alatt álló körzetből való távozás előtt – meg kellene tisztítaniuk és fertőtleníteniük kellene a felszerelésüket, cipőjüket, járművüket és trófeáikat;
- Adott esetben a vadászterület kijelölt előkészítési területén kellene kizsigerelniük az elejtett vadon élő sertésféléket;
- Hozzá kellene járulniuk a vadon élő sertésfélék populációinak fokozatos csökkentéséhez azáltal, hogy ritkítják ezen állatok populációját a betegség által még nem érintett területeken (ideértve a felnőtt és a nem teljesen kifejlett nőivarú egyedek célzott vadászátát);
- Nem kellene etetniük egész évben a vadon élő sertésféléket;
- Kerülniük kellene az olyan területekre irányuló vadászutakat, ahol a vadon élő sertésfélék közismerten afrikai sertéspestissel fertőzöttek.

Javasolt kommunikációs eszközök:

- sajtóanyagok, cikkek, tömegkommunikációs eszközök szakfolyóiratokban és a regionális/helyi médiában;
- nyomtatott anyagok: plakátokat, szórólapokat, tájékoztatókat stb. lehetne terjeszteni a vadászszövetségeknek címzett levelekkel, de repülőtereken, vasútállomásokon, egyéb közlekedési létesítményekben is, többek között a határoknál és a vadon élő sertésfélék élőhelyei (például közparkok) mellett;
- rendezvények, szemináriumok, képzések, konferenciák szervezése e cél érdekében;
- internet és közösségi média;
- a célközönségnek eljuttatott rövid videók és animációk.

4. **Nagyközönség** (beleértve az utazókat és a takarmány-/élelmiszer-szállítókat)

Miért kell feltartóztatni az afrikai sertéspestist?

- Biztosítani kell az állatok egészségének és a sertésstenyészők megélhetésének védelmét;
- Meg kell akadályozni, hogy az afrikai sertéspestis súlyos gazdasági veszteségeket okozzon;
- Meg kell felelni a jogszabályoknak.

Mit kellene tennie a nagyközönségnek az afrikai sertéspestis feltartóztatása érdekében?

- Ne hozzanak be élő sertésféléket vagy azokból készült termékeket (friss sertéshús, hűtött vagy fagyasztott sertéshús, kolbász, sonka, sóval pácolt hús, sertézsiradék) az EU-n kívüli területekről;
- Ne szállítsanak sertéshúst és egyéb, sertésből készült termékeket az afrikai sertéspestis miatt korlátozás alatt álló körzetekből, amennyiben a jogszabályok ezt tiltják;
- Ne hagyjanak élelmiszert vagy élelmiszer-hulladékot a tartott vagy vadon élő sertésfélék számára hozzáférhető területeken.

Javasolt kommunikációs eszközök:

- internet és közösségi média;
- rövid videók és animációk: a nagyközönség utazásakor – repülőtereken, vasútállomásokon és egyéb közlekedési létesítményekben, beleértve a határokat, a vadon élő sertésfélék élőhelyei (például közparkok) mellett;
- sajtóanyagok, cikkek, tömegkommunikációs eszközök az utazással, élelmiszerekkel vagy környezetvédelemmel foglalkozó magazinokban;
- nyomtatott anyagok: plakátokat, szórólapokat, tájékoztatókat lehetne terjeszteni a közlekedési létesítményekben, szupermarketekben vagy természeti parkokban.

II. MELLÉKLET

– Biológiai védelmi intézkedések a vadászok, valamint a vadon élő sertésfélék testének felkutatását és kezelését végző személyzet számára

A vadon élő sertésfélék korlátozás alatt álló körzetekben vagy más területeken történő vadászataért vagy a vadon élő sertésfélék testének kezeléséért felelős illetékes hatóságnak (ha az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy fennáll az afrikai sertéspestis kockázata) figyelembe kell vennie az alább felsorolt biológiai védelmi intézkedéseket.

- a) Megfelelő mennyiségű előkészítési létesítménynek kell rendelkezésre állnia. Amennyiben lehetséges, minden vadászterületen rendelkezésre kell állnia legalább egy, erre a célra engedélyezett előkészítési létesítménynek. Abban az esetben, ha a vadászterületen nincs előkészítési terület, a legközelebbi olyan vadászterületet kell használni, ahol van ilyen terület. Az előkészítési területet védeni kell az emberek jogosulatlan belépésétől és az állatok bejutásától, és el kell látni vízzel, elegendő hatékony fertőtlenítőszerrel és hulladékgyűjtő felszereléssel.
- b) Minden vadászterület esetében egy létesítményt/telephelyet el kell látni hűtőszekrénnel (vagy olyan eljárásokat kell alkalmazni, amelyek egyenértékű eredményeket biztosítanak a testnek a laboratóriumi eredmények rendelkezésre állásáig történő megőrzése tekintetében).
- c) Az elejtett vadon élő sertésféléknek a tesztelésig a vadászterület telephelyén kell maradniuk, csak a nem fertőzött testek vihetők el. Ehhez elő kell írni a testek egyedi azonosítását.
- d) Az elejtett vadon élő sertésfélék belsősegei nem távolíthatók el a helyszínen; az elejtett vadon élő sertésféléket a testfolyadékok (köztük a vér) elfolyását korlátozó, erre a célra engedélyezett előkészítési létesítményekbe kell szállítani.
- e) A vadon élő sertésfélék előkészítését követően a használt helyet és felszerelést (beleértve a szállítóeszközöket) le kell mosni, és hatékony fertőtlenítőszerrel fertőtleníteni kell.
- f) Az állati melléktermékeket a vonatkozó uniós jogszabályokkal ⁽¹⁾ összhangban össze kell gyűjteni és fel kell dolgozni.
- g) A vadon élő sertésfélék testének felkutatása és kezelése során biológiai védelmi intézkedéseket kell alkalmazni a szállítóeszközök, udvarok és ólak esetleges szennyeződésének elkerülése érdekében.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/food/food/animal-products/eu-rules_en

III. MELLÉKLET

– A vadon élő sertésfélékből való mintavétel és a vadon élő sertésfélék testének eltávolítása az érintett tagállamokban ⁽¹⁾**1. A vadon élő sertésfélékből való mintavétel**

a) Passzív felügyelet

A mintavétel elvének az egész országban (az érintett tagállam korlátozás alatt álló körzeteiben és korlátozás alatt nem álló körzeteiben) megerősített passzív felügyeleten kell alapulnia. Az illetékes hatóság által végzett kockázatértékelés alapján minden talált elhullott és beteg vadon élő sertésfélék adott esetben PCR-teszttel tesztelni kell az afrikai sertéspestis tekintetében. A II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben az ugyanazon a helyszínen egyidejűleg elpusztult vadon élő sertésfélék csoportja esetében a PCR-teszthez szükséges mintavétel a csoport reprezentatív mintájának felhasználásával történhet az EURL előírásainak megfelelően.

b) Aktív felügyelet

Az illetékes hatóság utasításai alapján további, az elejtett vadon élő sertésfélék aktív megfigyelésén alapuló mintavétel is elvégezhető. A korlátozás alatt álló körzetekben mintavételt kell végezni az összes elejtett, kiselejtezett és elhullott/beteg vadon élő sertésfélék esetében (100 %-os mintavétel és PCR-teszt). A korlátozás alatt álló körzetekben elejtett vadon élő sertésfélék adott esetben az afrikai sertéspestis vírusa elleni antitestek kimutatása tekintetében is tesztelhetők az illetékes hatóság utasításai alapján.

c) Az elejtett vadon élő sertésfélék esetében csak vérmintát kell venni (a mintavételhez belső szervek is használhatók, amennyiben vérminták nem állnak rendelkezésre), az EURL előírásainak megfelelően.

2. A vadon élő sertésfélék testének eltávolítása

a) A testeket fel kell kutatni és biztonságosan ártalmatlanítani kell legalább a korlátozás alatt álló körzetekben és minden, az illetékes hatóság által meghatározott veszélyeztetett területen. A fertőzött testeket a lehető leghamarabb fel kell kutatni és biztonságosan el kell távolítani azzal a céllal, hogy a betegséget egy korlátozott területre szorítsák vissza, és haladéktalanul megkezdjék az afrikai sertéspestis elleni védekezésre és az afrikai sertéspestis felszámolására vonatkozó intézkedések alkalmazását.

b) Abban az esetben, ha nem fertőzött területeken észlelik az afrikai sertéspestist, a testek passzív megtalálását ki kell egészíteni az illetékes hatóság által meghatározott helyeken (gócpontokban) szakemberek által végzett aktív kutatással.

c) A testeket ártalmatlanítani kell azáltal, hogy állatihulladék-feldolgozó üzembe szállítják, mélyen elföldelik vagy (az illetékes hatóságok felügyelete mellett) elégetik őket a vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban.

d) Adott esetben fertőtlenítést kell végezni.

⁽¹⁾ Azok a tagállamok, amelyekben az (EU) 2023/594 végrehajtási rendelet I. mellékletében felsorolt, I., II. vagy III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek, valamint a II. mellékletében felsorolt, korlátozás alatt álló körzetek találhatóak.

– A vadon élő sertésfélékre vonatkozó ajánlások összefoglalása a III. fejezetben leírtak szerint

Intézkedések	Járványügyi helyzet			
	Nincs jelen az afrikai sertéspestis (felkészültség)	Nincs jelen az afrikai sertéspestis (felkészültség)	Jelen van az afrikai sertéspestis (felszámolás)	Afrikaisertéspestis-járvány (járványvédelem)
	Az iránymutatások alkalmazásában besorolt területek és korlátozás alatt álló körzetek			
	5.1. Olyan területek, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis, és amelyek nem határosak a korlátozás alatt álló körzetekkel	5.2. Olyan területek, ahol nincs jelen az afrikai sertéspestis (beleértve az I. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket), de amelyek határosak a korlátozás alatt álló körzetekkel	5.3. Korlátozott kiterjedésű, korlátozás alatt álló körzetek, amelyek újonnan fertőzött körzetnek felelnek meg	5.4. Nagy kiterjedésű, korlátozás alatt álló körzetek, amelyek jelentős fertőzött körzetnek felelnek meg
4.1. Csalizás	Korlátozott, vadászat, csapdázás és adott esetben kiselejtezés céljára		Korlátozott, csapdázás és kiselejtezés céljára	Korlátozott, vadászat, csapdázás és adott esetben kiselejtezés céljára
4.2. Biológiai védelmi intézkedések	Fokozni kell, elő kell mozdítani és fenn kell tartani a biológiai védelmi intézkedéseket adott esetben a vadon élő sertésfélék vadászata, csapdázása és kiselejtezése során			
4.3. A kulcsfontosságú adatok gyűjtése	Elhullott vadon élő sertésfélék mintavétele és tesztelése	Kockázatértékelés alapján: az elhullott vadon élő sertésfélék mintavétele és tesztelése, valamint az elejtett vadon élő sertésfélék tesztelése az afrikai sertéspestis vírusának kimutatása tekintetében. Minden állati test tesztelése, ha az értékelés szerint magas a kockázat.	Minden elhullott és kiselejtezt vadon élő sertésféle esetében mintavétel és tesztelés Valamennyi elejtett vadon élő sertésféle tesztelése	Minden elhullott és kiselejtezt vadon élő sertésféle esetében: mintavétel és tesztelés A kockázatértékelés alapján, illetve az afrikai sertéspestisről szóló rendelettel összhangban az elejtett vadon élő sertésfélék tesztelése
4.4. Együttműködés	Az illetékes hatóságok és az érdekelt felek (például az erdőgazdálkodási szervek, a környezetvédelmi hatóságok és a vadászok) közötti hatékony és eredményes együttműködés elengedhetetlen az afrikai sertéspestis megelőzéséhez, korai észleléséhez, az ellene való védekezéshez és a felszámolásához.			
4.5. Kiselejtezés	Az illetékes hatóság döntése; a vadon élő sertésfélék populációjának csökkentése érdekében fontolóra kell venni a kiselejtezést	Az illetékes hatóság döntése; a vadon élő sertésfélék populációjának csökkentése érdekében fontolóra kell venni és elő kell mozdítani a kiselejtezést	Az afrikai sertéspestis felszámolása érdekében fontolóra kell venni a kiselejtezést az endémiás szakasz elérésekor (a járványszakaszt követően) az illetékes hatóság felügyelete mellett. A gyakorlatban mindaddig nem hozhatók intézkedések, amíg nem konszolidálódik a járványgörbe csökkenése, és azt nem állapítják meg folyamatos passzív felügyelettel, vagy amíg nem hoztak más intézkedéseket a vadon élő sertésfélék mozgásának megakadályozására.	Az illetékes hatóság döntése; a vadon élő sertésfélék populációjának csökkentése érdekében fontolóra kell venni és elő kell mozdítani a kiselejtezést

4.6. „Fehér körzetek” létrehozása		Nem releváns	Más intézkedésekkel együtt, kockázatértékelés alapján mérlegelhető		Nem releváns, de konkrét helyzetekben, kockázatértékelés alapján és más intézkedésekkel együtt mérlegelhető.
4.7. Elkerítés		Nem releváns	Nem releváns, de fontolóra lehet venni kisebb területek körülhatárolását a megelőző intézkedések előmozdítása érdekében	Az afrikai sertéspestis felszámolása szempontjából releváns a meghatározott, korlátozott kiterjedésű, leginkább fertőzött területeken, amennyiben a betegség terjedésének lassítása érdekében kellő időben és stratégiaileg kerül rá sor	Nem releváns, de fontolóra lehet venni kisebb területek körülhatárolását a járványvédelmi intézkedések előmozdítása érdekében
4.8. Vadászat	Cél	A vadászati erőfeszítések fokozása a populáció csökkentése érdekében	Intenzív vadászat (maximális vadászati erőfeszítés)	A járványszakasz intenzitásának csökkenéséig ajánlott az összes állatfaj vadászatának teljes tilalma	Csak szigorú biológiai védelmi intézkedések mellett engedélyezett, adott esetben (például magáncélú vadászat esetén, a tesztelés céljából történő mintavétel érdekében, a vadon élő sertésfélék teljes populációjának csökkentése érdekében stb.)
	Az erőfeszítések intenzitása	A teríték növelése (mennyiségi erőfeszítés)	Hajtó- és egyéni vadászat	Kiselejtezés csak a járványszakasz intenzitásának csökkenését követően	Képzett vadászok általi kiselejtezés
	Módszerek	Felnőtt és nem teljesen kifejlett nőivarú egyedek (minőségi erőfeszítés) szokásos vadászati módszerekkel	Az adott területen megvalósítható legnagyobb mértékű vadászat Magán-/állami részvétel a populáció csökkentésére irányuló célkitűzés elérése érdekében	Nincs hajtóvadászat A járványszakasz intenzitásának csökkenését követően az adott területen megvalósítható legnagyobb mértékű vadászat Magán-/állami részvétel a populáció csökkentésére irányuló célkitűzés elérése érdekében	Szigorú biológiai védelmi intézkedések mellett történő vadászat a tesztelendő minták begyűjtése érdekében
4.9. Passzív felügyelet		Fokozott passzív felügyelet; az elhullott vadon élő sertésfélék esetén mintavétel és tesztelés kockázatértékelés alapján	Fokozott passzív felügyelet; aktív járőrözés az elhullott vadon élő sertésfélék felkutatása és tesztelése érdekében	Fokozott passzív felügyelet; aktív járőrözés az elhullott vadon élő sertésfélék felkutatása és tesztelése, valamint a testek eltávolítása/ártalmatlanítása érdekében	Fokozott passzív felügyelet; aktív járőrözés az elhullott vadon élő sertésfélék felkutatása és tesztelése, valamint a testek eltávolítása/ártalmatlanítása érdekében

4.10. Korlátozott bejutás	Nem releváns	Nem releváns	A fertőzött területekre való bejutást a lehető legnagyobb mértékben korlátozni kell az afrikai sertéspestis embereken, felszereléseken, járműveken stb. keresztül történő átvitelének kockázata miatt.	Nem releváns, de egyedi helyzetekben mérlegelhető
4.11. A tartós etetés korlátozása	Korlátozni kell, és nem kerülhet rá sor		Egyedi helyzetekben, kockázatértékelést követően az illetékes hatóság fontolóra veheti, hogy korlátozott időtartamra lehetővé tegye a vadon élő sertésfélék tartós etetését azzal a céllal, hogy a vadon élő sertésféléket egy újonnan fertőzött körzetben tartsa, ahol a rövid távú/középtávú cél az afrikai sertéspestis felszámolása az adott körzetben	Korlátozni kell, és nem kerülhet rá sor
4.12. Mintavétel és tesztelés	PCR-teszt	PCR-teszt Antitestek kimutatása egyedi helyzetekben, például a vadon élő sertésfélék tesztelése az I. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben (a szeropozitív állat olyan változó járványügyi helyzetre utalhat, amikor az afrikai sertéspestis vírusa átterjed a II. vagy III. típusú, korlátozás alatt álló körzeteken kívülre)	PCR-teszt	PCR-teszt Antitestek kimutatása egyedi helyzetekben olyan területeken, ahol már régóta jelen van az afrikai sertéspestis
4.13. Csapdázás	Vadászat és tesztelés	Vadászat és tesztelés	Kiselejtezés és tesztelés A csapdázást az afrikai sertéspestis összefüggésében egy korlátozott területen (például egy „fehér körzetben”), más intézkedésekkel együtt, a vadon élő sertésfélék populációjának korlátozására vagy csökkentésére irányuló hatékony intézkedésnek kell tekinteni, miközben a cél az afrikai sertéspestis felszámolása, különösen az újonnan fertőzött területeken	Kiselejtezés és tesztelés